

XI POLSKO-UKRAIŃSKIE / UKRAIŃSKO-POLSKIE FORUM NAUKOWE
Edukacja wobec zagrożeń cywilizacyjnych i militarnych – polsko-ukraińskie doświadczenia
czasu pokoju i wojny

28–29 września 2026 r. | Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego

28 WRZEŚNIA 2026 – DZIEŃ I

Miejsce obrad: Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji, ul. Kazimierza Pułaskiego 6/10, 26-600 Radom.

9.00–10.00 – Rejestracja uczestników Forum

UROCZYSTE OTWARCIE I OBRADY PLENARNE

10.00–10.15 – Uroczyste otwarcie XI Forum

Prowadzący: **prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Nella Nyczkało; dr hab. inż. Elżbieta Salata, prof. URad.**

1. **prof. dr hab. Sławomir Bukowski** – Rektor Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego
2. **prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Ukrainy i Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Wasyl Kremień** – Prezydent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy
3. **prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska** – Przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN
4. **Radosław Witkowski** – Prezydent Miasta Radomia

10.15–11.15 – Uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa **profesorowi Tadeuszowi Aleksandrowi** oraz uroczystość wręczenia medali i wyróżnień

11.15–11.35 – Przerwa kawowa

11.35–12.35 – SESJA PLENARNA I

Prowadzący: **prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Łarysa Łukianowa; prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski**

11.35–11.50 – **prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Ukrainy i Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Wasyl Kremień** – Działalność Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy w sprawie naukowego i metodycznego wsparcia edukacji w warunkach wojny

11.50–12.05 – **prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska** – Komitet Nauk Pedagogicznych PAN – jego udział w podtrzymywaniu świadomości społecznego znaczenia pedagogiki jako nauki i debacie na temat edukacji dla bezpieczeństwa

12.05–12.20 – **prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Nella Nyczkało** – Wojna jest surowym nauczycielem...

12.20–12.35 – **prof. dr hab. Bogusław Śliwerski** – Krytyczna recepcja raportów międzynarodowych badań edukacyjnych

12.35–14.05 – PANEL POLSKO-UKRAIŃSKI

Tytuł panelu: **Edukacja wobec kryzysów i zmian cywilizacyjnych – doświadczenia Polski i Ukrainy, wspólne wyzwania, kierunki przyszłości**

Uczestnicy panelu:

1. **prof. dr hab. Sławomir Bukowski** – Rektor Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego
2. **prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Ukrainy i Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Wasyl Kremień** – Prezydent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy
3. **prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska** – Przewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN
4. **prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski**
5. **prof. dr hab. Bogusław Śliwerski**
6. **dr Katarzyna Kalinowska** – I Zastępca Prezydenta Miasta Radomia
7. **Katarzyna Mazur** – doradca zarządu ds. HR Krzyżanowski Partners Sp. z o.o.
8. **Aleksandra Kucharska** – studentka Uniwersytetu Radomskiego
9. **Bohdan Bezgubenko** – student Uniwersytetu Radomskiego

14.05–14.50 – Przerwa obiadowa

14.50–17.05 – SESJA PLENARNA II

Prowadzący: **prof. dr hab. Ryszard Gerlach; prof. dr hab. Członek-korespondent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Olha Matwijenko**

14.50–15.05 – **prof. dr hab. Tadeusz Aleksander** – Tajne nauczanie w czasie II wojny światowej

15.05–15.20 – **prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski** – Kompetencje przyszłości jako odpowiedź na wyzwania współczesnej edukacji

15.20–15.35 – **prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Łarysa Łukianowa** – Młodzież ukraińska i polska wobec współczesnej demokracji: postawy obywatelskie, nowe wyzwania

15.35–15.50 – **prof. dr hab. Stanisław Juszczyk** – Media cyfrowe a cyberzagrożenia i bezpieczeństwo informacyjne uczniów w sytuacji wojny hybrydowej

15.50–16.05 – **prof. dr hab. Krystyna Chałas** – Urzeczywistnianie wartości pokoju jako ponadczasowe wyzwanie i zadanie podmiotów szkoły

16.05–16.20 – **prof. dr hab. Członek-korespondent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Witalij Kocur** – Od instytucji edukacyjnej do centrum odporności społecznej: transformacja misji Uniwersytetu Hryhorija Skoworody w Perejasławiu w warunkach wojennych

16.20–16.35 – **prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Olena Łokszyna** – Straty edukacyjne uczniów ukraińskich w warunkach wojny: wyniki badań empirycznych

16.35–16.50 – **prof. dr hab. Ryszard Bera** – Poczucie bezpieczeństwa młodzieży polskiej i ukraińskiej w warunkach pokoju i wojny

16.50–17.05 – **dr hab. Franciszek Szłosek, prof. APS** – Człowiek w rzeczywistości cyfrowej a edukacja

17.05–17.25 – Prezentacja polsko-ukraińskiego rocznika naukowego „*Edukacja zawodowa i ustawiczna*” (10 wydań).

Redaktor naczelny – **dr hab. Adam Solak, prof. APS**; zastępca redaktora naczelnego – **prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Nella Nyczkało**.

Prezentację przygotowali: dr hab. Iryna Androszczuk, prof. APS oraz mgr Roman Androszczuk.

29 WRZEŚNIA 2026 – DZIEŃ II

Miejsce obrad: Uniwersytet Radomski, Rektorat, ul. Malczewskiego 29, 26-600 Radom.

Obrady w czterech równoległych sekcjach. Wystąpienia stacjonarne: 15 minut. Wystąpienia online: 10 minut.

SEKCJA STACJONARNA I – EDUKACJA DLA POKOJU, BEZPIECZEŃSTWO I ZAGROŻENIA WSPÓŁCZESNEGO ŚWIATA

Prowadzący: **dr hab. Franciszek Szlosek, prof. APS; prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Jurij Bojczuk**

9.00–9.15 – **dr hab. Jan Łaszczyk, prof. APS** – Edukacja dla pokoju – powinność czy utopia?

9.15–9.30 – **dr hab. Adam Solak, prof. APS** – Wartość pracy, solidarności i dialogu w edukacji dla pokoju. Aksjologiczne wyzwania pedagogiki pracy w kontekście doświadczeń polsko-ukraińskich

9.30–9.45 – **dr inż. Artur Wilhelm Dąbek** – Edukacja społeczna w dobie zagrożenia bezpieczeństwa państwa

9.45–10.00 – **dr Teresa Janicka-Panek, prof. ANSB** – Wychowanie dzieci i młodszych uczniów do bezpiecznej przyszłości w kontekście obserwowanych zagrożeń oraz projektowanych zmian w edukacji

10.00–10.15 – **dr hab. Beata Mydlowska, prof. USM** – Nienawiść w szkole – reakcje uczniów i nauczycieli w perspektywie polsko-ukraińskiej

10.15–10.30 – **dr Ewelina Mleczkowska** – Cechy osobowości a postawa wobec fake newsów. Mediacyjna rola poczucia własnej skuteczności

10.30–10.45 – **mgr Marta Kaczorowska** – Dezinformacja, fake news i manipulacja medialna jako wyzwanie dla młodych dorosłych

10.45–11.00 – **dr Beata Szurowska** – Dziecko w cyberprzestrzeni jako wyzwanie dla edukacji przedszkolnej w kontekście współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych

11.00–11.15 – **dr Anna Pogorzelska** – Znaczenie edukacji obywatelskiej we współczesnym społeczeństwie

11.15–11.45 – Przerwa kawowa

Prowadzący: **dr hab. Urszula Jeruszka, prof. APS; dr inż. Jolanta Religa**

11.45–12.00 – **dr hab. Urszula Jeruszka, prof. APS** – Edukacja dorosłych wobec zagrożeń cywilizacyjnych – rozwoju społecznego, technologicznego i zmian środowiskowych

12.00–12.15 – **dr Dagmara Kowalik** – Edukacja ustawiczna dorosłych jako zasób bezpieczeństwa społecznego i gospodarczego

12.15–12.30 – **dr hab. inż. Fabian Andruszkiewicz, prof. UO** – Współpraca naukowa Uniwersytetu Opolskiego z instytucjami naukowymi Ukrainy w dobie niepewności społecznej

12.30–12.45 – **dr inż. Jolanta Religa** – Zastosowanie AI w procesach dydaktycznych w polskich i ukraińskich szkołach wyższych. Z badań empirycznych wśród nauczycieli

12.45–13.00 – **dr inż. Krzysztof Symela** – AI w edukacji i badaniach – perspektywa studentów i kadry

13.00–13.15 – **prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Jurij Bojczuk** – Rola edukacji w kształtowaniu duchowości młodego pokolenia jako najważniejsza strategia powojennego rozwoju Ukrainy

13.15–13.30 – **prof. dr hab. Jolanta Szempruch, dr hab. Joanna Smyła, prof. UR, mgr Anna Kanabrocka, mgr Piotr Pączek** – Rezyliencja edukacyjna w koncepcjach UNIRES i UNIRES+

SEKCJA STACJONARNA II – INTEGRACJA, RELACJE MIĘDZYKULTUROWE I PSYCHOSPOŁECZNE WYZWANIA EDUKACJI

Prowadzący: **prof. dr hab. Ryszard Bera; prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Olena Łokszyna**

9.00–9.15 – **dr hab. Anna Zamkowska, prof. URad.** – Wsparcie ukraińskich uchodźców z niepełnosprawnościami w Polsce – przegląd badań

9.15–9.30 – **prof. dr hab. Ryszard Gerlach** – Między edukacją a integracją – znaczenie kompetencji kluczowych w procesie aktywizacji zawodowej migrantów

9.30–9.45 – **dr hab. Jarosław Michalski, prof. APS** – Szkoła na Takt! O budowaniu prawidłowości nastawień interpersonalnych uczniów z Polski i Ukrainy

9.45–10.00 – **dr hab. Joanna Wierzejska, prof. UMCS** – Wizja kariery zawodowej młodych Polaków i Ukraińców w warunkach pokoju i wojny

10.00–10.15 – **dr hab. Małgorzata Kuśpit, prof. UMCS** – Psychospołeczne uwarunkowania radzenia sobie ze stresem młodzieży – badania pilotażowe

10.15–10.30 – **dr hab. Iryna Androszczuk, prof. APS** – Między doświadczeniem migracji a misją edukacyjną. Nauczycielki pracujące w polskich szkołach w warunkach kryzysu wojennego w Ukrainie

10.30–10.45 – **mgr Klaudia Makasów** – Biblioteki jako środowiska wspierające społeczno-kulturową adaptację dzieci uchodźczych z Ukrainy – wyniki badań własnych

10.45–11.00 – **dr Katarzyna Nowosad** – Zagrożenie wykluczeniem społecznym w ocenie młodzieży

11.00–11.15 – **dr Katarzyna Ziembakowska-Cecot** – Aktywność online studentów a wskaźniki ich zdrowia psychicznego – analiza międzynarodowa

11.15–11.45 – Przerwa kawowa

Prowadzący: **dr Justyna Bojanowicz, prof. URad.; prof. dr hab. Członek-korespondent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Mykoła Pryhodij; mgr Daria Majcher**

11.45–12.00 – **prof. dr hab. Hanna Towkanec, prof. Oksana Towkanec** – Edukacja pedagogiczna w warunkach przemian społeczno-kulturowych

12.00–12.15 – **prof. dr hab. Olena Ihnatowycz** – Psychological support of teachers in wartime: challenges, resilience, and systemic solutions in the Ukrainian educational context

12.15–12.30 – **prof. dr hab. Członek-korespondent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Myroslawa Wowk** – Integralność akademicka naukowców na Ukrainie: wytyczne normatywne i praktyki instytucjonalne

12.30–12.45 – **prof. dr hab. Członek-korespondent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Mykoła Pryhodij** – Bezpieczne, etyczne i odpowiedzialne wykorzystanie sztucznej inteligencji w ukraińskim systemie kształcenia zawodowego

12.45–13.00 – **prof. dr hab. Olena Semenoh** – Ukraińsko-polskie partnerstwo akademickie w warunkach wojny i transformacji cyfrowej: mechanizmy wspierania odporności szkolnictwa wyższego

13.00–13.15 – **prof. dr hab. Oleksandr Kuczaj, prof. dr hab. Tetiana Kuczaj, prof. dr hab. Olena Bida** – Środowisko cyfrowe z wykorzystaniem VR/AR i symulatorów programowych w edukacji

13.15–13.30 – **dr hab. inż. Elżbieta Salata, prof. URad., dr Maria Gagacka** – Integracja społeczna i relacje międzykulturowe jako źródło bezpieczeństwa studentów – perspektywa polsko-ukraińska

13.30–13.45 – **dr Justyna Bojanowicz, prof. URad., mgr Karolina Szczęsna** – Kompetencje interpersonalne nauczycieli a wybrane aspekty funkcjonowania zawodowego

13.45–14.00 – **prof. dr hab. Członek-korespondent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Olha Matwijenko, prof. Olena Wołyarska** – Paradygmat kształcenia dorosłych w kontekście zachowania tożsamości narodowej Ukraińców

SEKCJA ONLINE I – ODPORNOŚĆ, WSPARCIE PSYCHOSPOŁECZNE I EDUKACJA W WARUNKACH WOJNY

Prowadzący: **dr Katarzyna Ziembakowska-Cecot; prof. dr hab. Członek-korespondent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Myroslawa Wowk**

9.00–9.10 – **prof. dr hab. Natalia Awszeniuk** – Zwiększanie odporności szkół w czasach kryzysu: wzajemny wpływ trwałego przywództwa edukacyjnego i empatii nauczycieli w warunkach wojny

9.10–9.20 – **dr hab. Ewa Skrzetuska, prof. SGGW, dr Agnieszka Rowicka** – Emocje, reakcje i potrzeby nauczycieli uczących w klasach zróżnicowanych kulturowo

9.20–9.30 – **dr hab. Beata Jakimiuk, prof. KUL** – Empatia jako kluczowa kompetencja w profilaktyce zachowań agresywnych, krzywdzących i konfliktowych

9.30–9.40 – **dr hab. Ewa Sarzyńska-Mazurek, prof. UMCS** – System wartości młodych Polaków i Ukraińców w warunkach pokoju i wojny

9.40–9.50 – **dr hab. Teresa Giza, prof. URad.** – Trudności w adaptacji uczniów ukraińskich w Polsce z perspektywy koncepcji różnic kulturowych Geerta Hofstede

9.50–10.00 – **dr hab. Anna Wiatrowska** – Wybrane korelaty poczucia własnej skuteczności młodzieży – badania pilotażowe

10.00–10.10 – **prof. dr hab. Olena Antonowa** – Kreatywność pedagogiczna jako czynnik odporności zawodowej i adaptacji nauczyciela w warunkach zagrożeń wojennych

10.10–10.20 – **prof. dr hab. Lidia Chomycz, prof. dr hab. Olena Kowalenko** – Psychologiczno-pedagogiczne przygotowanie pracowników pedagogicznych w kontekście transformacji oświatowej i zagrożeń militarnych

10.20–10.30 – **dr hab. Członek-korespondent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Iryna Rehejło, mgr Rusłana Łucyk-Andruszko** – Supervision as a factor in the development of professional resilience among psychologists working with military personnel

10.30–10.40 – **prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Switłana Sysojewa, dr hab. Olena Łytowczenko** – Edukacja nieformalna, pozaformalna i pozaszkolna – wsparcie dla ukraińskich uczniów w warunkach wojennych

10.40–10.50 – **prof. dr hab. Oresta Karpenko** – Siła przetrwania: jak wojna zmienia priorytety edukacyjne studentów z Ukrainy

10.50–11.00 – **dr hab. Jewhen Karpenko** – Od lęku do zasobów: integracyjne wsparcie w nurcie Psychoterapii Pozytywnej

11.00–11.20 – Przerwa kawowa

Prowadzący: **dr hab. Anna Zamkowska, prof. URad.; prof. dr hab. Członek-korespondent Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Witalij Kocur**

11.20–11.30 – **dr Małgorzata Franc, dr hab. Olga Banit** – Patriotyzm w czasie pokoju oczami młodych

11.30–11.40 – **prof. dr hab. Maria Czepil** – Tożsamość narodowa studentów ukraińskich w warunkach wojny

11.40–11.50 – **mgr Martyna Krzyżanowska** – Nadzieja na sukces i otwartość na nowe doświadczenia nauczycieli szkół podstawowych

11.50–12.00 – **prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Walentyna Radkewycz** – Transformacja szkolnictwa zawodowego: ukraińskie doświadczenie odporności w warunkach wojny i perspektywy europejskie

12.00–12.10 – **dr hab. Oleksandra Szewczuk** – Modelowanie symulacyjne jako środek przygotowania przyszłych oficerów do współpracy zawodowej w sytuacjach kryzysowych: aspekt komunikacyjny doświadczeń ukraińskich i polskich

12.10–12.20 – **mgr Piotr Nogaj** – Wsparcie ucznia z doświadczeniem migracji w polskiej szkole – rozwiązania systemowe na przykładzie uczniów z Ukrainy.

12.20–12.30 – **dr hab. Melánia Feszterová** – Współczesne zagrożenia cywilizacyjne w perspektywie pedagogicznej – kryzysy globalne (pandemie, migracje, dezinformacja, kryzys klimatyczny) a edukacja

SEKCJA ONLINE II – EDUKACJA WOBEC PRZEMIAN TECHNOLOGICZNYCH, SPOŁECZNYCH I MIĘDZYKULTUROWYCH

Prowadzący: **dr Maria Gagacka; dr Oksana Dubinina; mgr Piotr Nogaj**

9.00–9.10 – **dr Oksana Dubinina** – Wartość pokoju jako przedmiot aktywności młodzieży w przestrzeni internetu

9.10–9.20 – **dr Anna Karolina Badora** – Twórczość narzędziem budowania kultury pokoju – perspektywa studentów

9.20–9.30 – **dr Ewelina Szlachta** – Aksjologiczny wymiar wychowania do pokoju: rozwijanie godności jako zadanie edukacji

9.30–9.40 – **dr hab. Melánia Feszterová** – Perspektywy poszerzania kwalifikacji: nauczyciele chemii przygotowani na przyszłość

9.40–9.50 – **dr Tetiana Burlajenko** – Edukacja pozaszkolna 2.0 w Ukrainie: jak koła zainteresowań stają się przestrzeniami zawodów przyszłości

9.50–10.00 – **prof. dr hab. Oleksandra Borodijenko** – Od koncepcji do praktyki: pilotaż centrów doskonałości zawodowej na Ukrainie

10.00–10.10 – **prof. dr hab. Switłana Sysojewa, Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, dr hab. Natalia Charczenko** – Geoprzestrzenny i edukacyjny wymiar pogranicza Ukrainy

10.10–10.20 – **prof. dr hab. Członek rzeczywisty (akademik) Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy, Witalij Kuryło, prof. dr hab. Olena Karaman, prof. dr hab. Switłana Bader** – Kształtowanie myślenia krytycznego jako środka przeciwdziałania operacjom informacyjno-psychologicznym w mediach społecznościowych: doświadczenia polsko-ukraińskie

10.20–10.30 – **prof. dr hab. Olena Karaman, dr Natalia Żukowycz-Dorodnych** – Integracja migrantów i uchodźców: od teorii do praktyki, od doświadczeń światowych do polskiego modelu integracji

10.30–10.40 – **prof. dr hab. Natalia Muranowa, mgr Władysław Saratowski** – Professional self-development of teachers in the context of formal and non-formal adult education

10.40–10.50 – **dr Mirosław Żurek, dr Tomasz Kupidura, mgr Wojciech Oparcik** – Doradztwo zawodowe w świetle prowadzonych badań ankietowych w branżowych centrach umiejętności

10.50–11.00 – **Artur Janczewski** – TikTok jako narzędzie dezinformacji – zagrożenie dla bezpieczeństwa poznawczego uczniów

11.00–11.10 – **Karina Krawczuk** – Sztuczna inteligencja w edukacji – wsparcie czy zagrożenie dla samodzielnego myślenia uczniów?

11.10–11.20 – **mgr Farhad Hama** – Rola pedagogiki w rozwoju kariery nauczycielskiej

11.20–11.40 – Przerwa kawowa

Zadanie finansowane ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
Umowa nr MNiSW/2026/DAP/925.

